

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové, v právní věci žalobkyně: **Mgr. L. H.**, zastoupena JUDr. Josefem Kopřivou, advokátem se sídlem Vodičkova 709/33, Praha 1, proti žalovanému: **ředitel Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje**, se sídlem Barvířská 29/10, Liberec, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2020, č. j. HSLI-2845-8/KŘ-R-2019, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 3. 7. 2020, č. j. 59 Ad 1/2020 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 3.400 Kč k rukám jejího zástupce advokáta JUDr. Josefa Kopřivy do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně brojila u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) žalobou proti rozhodnutí žalovaného označenému v záhlaví. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí ředitelky kanceláře ředitele Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“), které zároveň potvrdil. Správní orgán I. stupně uložil žalobkyni povinnost

k náhradě škody způsobené ztrátou jí svěřených předmětů (mobilního telefonu Samsung Galaxy X Cover 4) ve smyslu § 97 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“). Žalobkyně tvrdila, že jí byl telefon ukraden na dovolené, v přeplněném metru v Barceloně ze zapnuté vnitřní kapsy péřové bundy, kterou měla taktéž zapnutou. Žalobkyně podle správních orgánů neprokázala, že si počínala s dostatečnou obezřetností a mobilní telefon zabezpečila před krádeží. S telefonem v přeplněném metru neměla manipulovat, neboť tak na něj upozornila. Současně nebylo zřejmé, že telefon jí byl opravdu ukraden a že bundu měla skutečně zapnutou. Protokol o nahlášení krádeže španělské policii nepovažovaly správní orgány za dostatečný.

[2] Žalobkyně v řízení před krajským soudem tvrdila, že před nástupem do metra si běžně obezřetný člověk nepořizuje důkazy o bezpečném uložení telefonu. Měla za to, že si počínala náležitě opatrně. Současně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2011, č. j. 4 Ads 53/2011 – 59, který dopadá i na její případ. Důkazní břemeno v pojetí zastávaném žalovaným nelze unést.

[3] Krajský soud dal žalobkyni nyní napadeným rozsudkem za pravdu a konstatoval, že výklad § 97 odst. 1 zákona o služebním poměru žalovaným je příliš striktní, jelikož nepřikládá dostatečný význam tvrzením žalobkyně a předloženým důkazům. Následkem takového výkladu je vyprázdnění smyslu tohoto ustanovení. Krajský soud uvedl, že verze žalobkyně je hodnověrná, ze spisu vyplývá, že péřovou bundu měla v den krádeže na sobě, což je patrné z fotografií, které předložila. Současně je ze spisu zřejmé, že telefon byl v uvedený večer aktivní ve Španělsku. Ve spisu se také nachází zápis Guardia Urbana (městská policie), ze kterého plyne, že incident oznámila. Krajský soud zároveň poukázal na postup žalovaného, který rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil a odvolání proti němu zamítl, avšak současně změnil lhůtu pro zaplacení náhrady z 31. 1. 2020 na 31. 5. 2020. Takový postup byl podle soudu v rozporu se správním řádem. Žalovaný měl totiž výrok správního orgánu I. stupně změnit, a nikoliv jej potvrdit a následně ve výroku svého rozhodnutí stanovit odlišné datum plnění.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobkyně

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, kterou opírá o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Především vytýká krajskému soudu vadný výklad § 97 zákona o služebním poměru. Krajský soud se nedostatečně vypořádal s otázkou povinnosti příslušníka bezpečnostního sboru pečovat o svěřené předměty. Žalobkyně nedostatečně prokázala, že ztrátu nezavinila. Poukázal také na skutečnost, že existence krádeže sama o sobě nezavazuje žalobkyni povinnosti nahradit jí ztrátu svěřené věci. Současně uvedl, že jakkoliv má pochopení pro situaci žalobkyně, nemohl s ohledem na judikaturu, komentářovou literaturu a úmysl zákonodárce postupovat jinak. Dále uvedl, že nemůže rozhodovat totožně v případě, kdy příslušník důkazní břemeno unese a prokáže, že věc dostatečně zabezpečil, a v případě, kdy příslušník břemeno neunes. Závěrem uvedl, že zpráva o oznámení údajné krádeže neprokazuje, že ke krádeži skutečně došlo. Také fotografie bundy nedokazuje, že ji žalobkyně skutečně měla na sobě při cestě v metru a že telefon byl uložen ve vnitřní kapse, jak žalobkyně tvrdí. Stěžovatel nemůže

rozhodovat na základě domněnek. Krajský soud také své úvahy nedostatečně odůvodnil, a proto je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že úmysl zákonodárce jistě nespočívá v postižení příslušníka za ztrátu věci, kterou nezavinil. Tvzení, že stěžovatel postupoval v souladu s judikaturou a literaturou, není do rozhodnutí nijak promítnuto. Závěry stěžovatele zjevně vychází z toho, že žalobkyně o krádeži lhala. Jeho argumenty považuje za zaujaté a opakující se. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil splnění zákonných podmínek řízení o kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté přezkoumal její důvodnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[7] Stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Nejvyšší správní soud však této námitce nepřisvědčil. Z rozsudku krajského soudu je zřejmé, z jakých důvodů zrušil rozhodnutí stěžovatele. Ztotožnil se s žalobkyní v tom, že její verze událostí je hodnověrná a plyne z ní, že telefon dostatečně zabezpečila a jeho krádež ihned nahlásila. Krajský soud také přihlédl k tomu, že ze spisu neplynou skutečnosti, které by verzi žalobkyně vyvrátily. Rozsudek krajského soudu je tedy srozumitelný, založený na seznatelných důvodech, a tedy přezkoumatelný.

[8] Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že žalobkyně měla povinnost mít telefon trvale zapnutý a jeho prostřednictvím být tzv. v dosahu v souladu s interním pokynem stěžovatele. V případě krátké nedostupnosti byla povinna zareagovat na zmeškané volání. Proto si žalobkyně musela vzít telefon s sebou do zahraničí i v době čerpání dovolené. Mezi účastníky také není sporná skutečnost, že žalobkyně mohla používat telefon k soukromým účelům.

[9] Podle § 97 odst. 2 zákona o služebním poměru se příslušník *zproští odpovědnosti zcela, popřípadě zčásti, jestliže prokáže, že ztráta svěřených předmětů vznikla zcela nebo zčásti bez jeho zavinění*. Stěžovatel tvrdí, že žalobkyně toto důkazní břemeno neunesla, a proto je výklad krajského soudu nesprávný. Nejvyšší správní soud se ani s touto námitkou neztotožnil.

[10] Krajský soud nepochybil, pokud posoudil žalobkyní předložené důkazy jako dostatečné. Ze spisu vyplývá, že bunda, do které žalobkyně uložila telefon, je dostatečně bezpečná. Ze spisu je také zřejmé, že telefon se připojil k síti ve Španělsku v době pobytu žalobkyně v Barceloně a poslední přihlášení k síti proběhlo 12 minut před údajným časem krádeže, kterou stěžovatelka nahlásila. Současně ze spisu vyplývá, že žalobkyně měla bundu na sobě během fotbalového zápasu, na který cestovala metrem, kde jí byl telefon odcizen. Pokud měl stěžovatel pochybnosti, mohl si od žalobkyně vyžádat *metadata* s datem pořízení fotografie, případně je zjistit sám, jelikož žalobkyně mu fotografie zaslala do datové schránky. Nejvyšší správní soud současně poukazuje na skutečnost, že telefon

zapůjčený žalobkyni byl tzv. „chytrý“ (*smart phone*). Stěžovatel sám jej tedy mohl lokalizovat pomocí GPS a zjistit, kde se nachází. Tyto úkony měl učinit i s ohledem na povinnost zjistit skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu).

[11] Kasační soud se shoduje s krajským soudem, že pojetí důkazního břemene stěžovatelem je příliš přísné. V této věci je třeba přihlídnout ke skutečnosti, že žalobkyně byla povinna mít telefon zapnutý a být jeho prostřednictvím pro své nadřízené dostupná, případně neprodleně zareagovat na zmeškaný hovor. Bylo by tak absurdní trvat na tom, že telefon uložený ve vnitřní kapse zapnuté bundy nebyl dostatečně zabezpečený proti krádeži. V tomto ohledu je také třeba mít na paměti, že stěžovatelka čerpala dovolenou, avšak povinnost být dostupná ji neumožňovala jej ponechat doma, nebo v místě, kde trávila dovolenou, jej uložit například v hotelu.

[12] Striktní výklad důkazního břemene a rozsahu prokázání nedostatku zavinění na straně příslušníka ve služebním poměru by vedl k faktickému omezení určitých činností v době osobního volna. Příslušník se svěřeným mobilním telefonem, jehož prostřednictvím se uskutečňuje tzv. dosažitelnost, by se tak například v čase svého osobního volna nemohl vydat plavat v rybníce, neboť svěřený telefon by při takové činnosti stěží mohl mít fyzicky u sebe a skrytý v oblečení je snadným cílem krádeže. Výklad rozsahu důkazního břemene tak musí odpovídat této specifické situaci, kdy svěřený předmět (mobilní telefon) musí mít příslušník bezpečnostního sboru v podstatě trvale u sebe, neboť jeho prostřednictvím se uskutečňuje tzv. dosažitelnost. Naopak striktní požadavky na prokázání nedostatku zavinění na straně příslušníka ve služebním poměru, na nichž postavil své rozhodnutí stěžovatel, by byly nepřiměřené. Jinými slovy, stěžovatel, resp. bezpečnostní sbor tak musí převzít část rizika jako vyvážení toho, že jeho příslušníci jsou právě prostřednictvím tohoto svěřeného předmětu (mobilního telefonu) dostupní i během osobního volna či dovolené. Jak již kasační soud uvedl výše, toto riziko může bezpečnostní sbor jako vlastník mobilního telefonu eliminovat také prostřednictvím technických opatření, která umožní mobilní telefon fyzicky lokalizovat.

[13] Nejvyšší správní soud také souhlasí s hodnocením krajského soudu ohledně nesprávného postupu stěžovatele při změně výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Pokud stěžovatel jeho rozhodnutí potvrdil, souhlasil tak s výrokem i odůvodněním beze zbytku. Nemohl tak již změnit lhůtu k plnění a tuto změnu navíc neodůvodnit.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a s ohledem na to ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch a byla zastoupena advokátem. Proto jí Nejvyšší správní soud přiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti za jeden úkon právní služby spočívající ve vyjádření ke kasační stížnosti

ve výši 3.100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“)] a současně paušální náhradu nákladů za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu). Žalovaný je tedy povinen uhradit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti celkovou částku ve výši 3.400 Kč k rukám jejího advokáta JUDr. Josefa Kopřivy, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. března 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu